

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýľovou, Ph. D. ve věci

žalobce: **M. A. K.**
st. přísl. X
t. č. pobytem X
doručovací adresa: X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 12. 2021, č. j. OAM-881/ZA-ZA11-D07-2021,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný shora označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) rozhodl, že žádost žalobce o mezinárodní ochranu je nepřijatelná dle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), řízení o žádosti zastavil dle § 25 písm. i) zákona o azylu a určil, že příslušným státem k projednání žádosti je podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 (dále jen „nařízení Dublin III“) Španělské království. Jádrem sporu je otázka, zda žalovaný v souvislosti s postupem podle nařízení Dublin III řádně posoudil (ne)existenci systémových nedostatků ve Španělsku, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů o udělení mezinárodní ochrany.

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. Žalobce k žádosti o udělení mezinárodní ochrany sdělil, že dne 26. 9. 2021 odplul z Alžírsko do Španělska, kde se zdržel 11 dnů. Následně se vydal dál do Evropy, 11 dní byl ve Francii a dne 20. 10. 2021 dorazil do České republiky. V EU žalobce v minulosti nepobýval, svůj cestovní doklad zanechal v zemi původu. K cestě neobdržel žádné vízum. Je svobodný a bezdětný, nepotýká se s žádným zdravotním omezením. Při pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu dne 2. 11. 2021 uvedl, že byl v průběhu své cesty ze Španělska zadržen policií. Byl předveden na policejní stanici ve městě Almeria. Tam strávil jeden den, poté byl propuštěn. Následně pobýval ve Španělsku u známého. Při následné cestě neměl v jiné zemi žádný jiný kontakt s policií nebo úřady.
3. Žalovaný v napadeném rozhodnutí aplikoval čl. 13 odst. 1 nařízení Dublin III, podle něhož je-li zjištěno, že žadatel překročil nedovoleným způsobem hranici některého členského státu ze třetí země, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný tento členský stát. Ze záznamu o výsledku porovnání otisků prstů v systému EUODAC jednoznačně vyplynulo, že žalobce překročil nedovoleným způsobem vnější hranici členského státu s datem zadání 22. 10. 2021 ve Španělském království. Vlivem pozdního vložení manuálně sejmutých otisků prstů do společného systému EUODAC španělskými úřady je datum pozdější než datum žádosti o mezinárodní ochranu žalobce v České republice. Dne 26. 10. 2021 žalovaný požádal Španělské království o převzetí příslušnosti k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu. Dne 4. 11. 2021 obdržel žalovaný odpověď Španělského království, které svoji příslušnost uznalo.
4. Žalovaný se zabýval tím, zda v případě Španělska existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů, které by dosahovalo možného rizika nelidského či ponižujícího zacházení. V tomto ohledu žalovaný vycházel zejména z dokumentu Informace OAMP Španělsko, Azylový systém: řízení o mezinárodní ochraně, azylová legislativa, zranitelné osoby, dublinští navrátilci, azylová střediska, přijímací podmínky, zajišťování a azylové a dublinské statistiky ze dne 24. 6. 2021 (dále jen „Informace OAMP“), na jehož podkladě takové důvody neshledal. Žalobce sám nijak nezpochybnil kvalitu španělského azylového řízení.
5. Žalovaný rovněž poukázal na to, že na úrovni Evropské unie nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí pro členské státy Evropské unie nebo Rady Evropy, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu ve Španělském království, dosahující dokonce rizika nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu Listiny základních práv EU. Rovněž Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky nevydal žádné stanovisko, aby se členské

státy EU zdržely transferu žadatelů o mezinárodní ochranu do Španělska (jak to v minulosti zcela jednoznačně učinil v případě Řecka). Španělské království je rovněž považováno za bezpečnou zemi původu, ratifikovalo a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a umožňuje činnost právníkům osobám, které na dodržování těchto práv dohlížejí; o udělení mezinárodní ochrany zde ročně požádají desetitisíce uprchlíků.

6. Žalovaný následně poté, co shrnul skutečnosti týkající se osoby žalobce (v ČR nepobýval, nemá zde žádné zázemí, je soběstačný, samostatný, nemá zdravotní omezení, ve Španělsku se nesetkal s žádnými problémy), konstatoval, že nenašel relevantní důvody pro aplikaci čl. 17 nařízení Dublin III.

III. Žaloba a vyjádření žalovaného

7. Žalobce nejprve obecně namítl porušení § 3 (nebyl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti), § 50 odst. 2 a 3 (žalovaný si neopatřil dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí), § 68 odst. 3 (nedostatečnost odůvodnění napadeného rozhodnutí) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III (nebyly dostatečně zkoumány systematické nedostatky ve státě, do kterého by měl být žalobce předán).
8. Žalobce následně uvedl, že žádá o soudní přezkum napadeného rozhodnutí, neboť si nepřeje být předán do Španělska. V České republice má známé, kteří mu poskytují potřebné zázemí, ve Španělsku nikoho nemá. Žalovaný nedostatečně posoudil systém azylového řízení ve Španělsku a nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.
9. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že napadené rozhodnutí považuje za právně i věcně správné, vyčerpávajícím způsobem v něm vysvětlil, proč je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušné Španělské království a v tomto ohledu na jeho obsah odkázal. Žalobce neposkytl žádné důkazy, které by podpořily jeho tvrzení, že by ve Španělsku docházelo k systematickým nedostatkům azylového řízení. Žalovaný odkázal též na judikaturu Nejvyššího správního soudu k principům fungování tzv. dublinského systému; v případech, kdy je zřejmé či pravděpodobné, že přebírající země trpí systémovými nedostatky ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III, je třeba se touto otázkou podrobně zabývat. V případě většiny členských zemí, u nichž nelze říct, že by zřejmě či pravděpodobně trpěly systémovými nedostatky postačí obecná úvaha. Dodržování základních lidských práv členskými státy je vyvratitelnou domněnkou (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 5. 2018, č. j. 9 Azs 17/2018 – 28). Domněnka o dodržování základních lidských práv ve Španělsku vyvrácena nebyla. Španělsko je povinno žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany posoudit.

IV. Posouzení věci soudem

10. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“), v zákonné lhůtě (§ 32 odst. 1 zákona o azylu). Krajský soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť pro tento postup byly splněny zákonem stanovené podmínky (žalobce ani žalovaný ve lhůtě dvou týdnů od doručení výzvy nevyjádřili svůj nesouhlas s takovým postupem).
11. Nejprve se krajský soud zabýval tím, zda napadené rozhodnutí netrpí vadou nepřezkoumatelnosti, jak žalobce obecně namítal, neboť k takové vadě je soud povinen

přihlížet z úřední povinnosti. Rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, pokud z jeho odůvodnění nelze seznat důvody, proč správní orgán určitým způsobem rozhodl. Takovou vadou napadené rozhodnutí netrpí, neboť z něj je zřejmé, že jej k závěru o nepřípustnosti žádosti žalobce o mezinárodní ochranu a k závěru, že je na místě jeho předání do Španělského království, vedla skutečnost, že žalobce přicestoval do České republiky poté, kdy nelegálním způsobem vstoupil na území Španělska. Podle čl. 13 odst. 1 nařízení Dublin III je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný ten členský stát, jehož hranice žadatel ze třetí země překročil. Španělsko na základě žádosti české strany svoji příslušnost uznalo.

12. Podle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III platí, že přemístění do příslušného státu není možné, existují-li závažné důvody se domnívat, že v tomto státu dochází k systematickým (systémovým) nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie.
13. V tomto typu řízení je žalovaný vždy povinen zabývat se v odůvodnění svého rozhodnutí otázkou, zda přemístění žadatele do příslušného členského státu nevylučuje existence systémových nedostatků ve smyslu uvedeného ustanovení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014-27). Žalovaný má přitom zásadně povinnost shromáždit relevantní podklady o přijímajícím členském státě, aby mohl tuto otázku řádně posoudit (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 229/2016-44). Nadto je nutno uvést, že v otázce azylového řízení mezi členskými státy stále platí domněnka vzájemné důvěry. Pro její vyvrácení musí žadatel uvést hodnověrná tvrzení o systémových nedostacích v azylovém řízení, jež by důkladně podepřel relevantními důkazy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2019, č. j. 5 Azs 252/2019 – 41).
14. Krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný své povinnosti shromáždit relevantní podklady o přijímacím členském státě dostál, pokud vyšel z Informace OAMP. Tato informace byla vypracována mj. v souladu se standardy Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu, je opatřena množstvím odkazů na zdroje informací, z nichž ve svých zjištěních vychází (např. AIDA – Asylum Information Database, HRW, Freedom House, MZV USA). Soud tuto informaci považuje pro účely tohoto řízení za aktuální a dostačující k přijetí závěru, že žalovaný zjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Zcela obecné negaci takového závěru ze strany žalobce přisvědčit nelze.
15. Žalobce v průběhu správního řízení ani v žalobě nepoukazoval na konkrétní aktuální systémové nedostatky ve Španělském království. V Informaci OAMP se sice uvádí, že se dublinští navrátilci obecně potýkají se systémovými nedostatky španělského azylového systému, zejména při přístupu k přijímacím podmínkám (s. 6), přičemž jsou známy případy navrátilců, kteří se ve Španělsku stali po návratu bezdomovci. Žalobce však v tomto ohledu nepředestřel žádnou argumentaci, nelze proto usuzovat na to, že by jej bylo možné považovat za osobu těmito případnými nedostatky (vedoucími k porušení čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie) ohroženou, např. v důsledku skutečnosti, že by byl odkázán na pobyt v přijímacím středisku. Lze tak konstatovat, že žalobce svá jen velmi obecná tvrzení o (aktuálních) systémových nedostacích v azylovém řízení Španělského království, jež by v jeho případě mohly představovat riziko nelidského či ponižujícího zacházení, nepodepřel relevantními důkazy.

16. Námitce nedostatečně zjištěného skutkového stavu tedy krajský soud nepřisvědčil. Shora vytyčeným požadavkům judikatury žalovaný vyhověl, neboť v napadeném rozhodnutí srozumitelně uvedl, z jakých skutečností dovozuje, že se španělský azylový systém s nedostatky nepotýká. Informaci OAMP z roku 2021, která se zabývá španělským azylovým systémem, lze ve spojení s dalšími zjištěními žalovaného (srov. shrnutí v bodě 5 tohoto rozsudku), v tomto případě považovat za dostatečný podklad pro přijatý závěr, že žalobci nehrozí riziko špatného zacházení, které by vyplývalo z nedostatků azylového systému a přijímacích podmínek v tomto státě.
17. Skutečnost, že žalobce má v České republice známé, není bez dalšího důvodem, pro který by nebylo možné pravidla stanovená nařízením Dublin III aplikovat. Jakkoli přitom v žalobě tvrdil, že ve Španělsku žádné známé nemá, v rámci své výpovědi ve správním řízení uváděl, že zde před přesunem do Francie několik dnů u známého přebýval. Podle čl. 17 tohoto nařízení se může každý členský stát (odchylně od čl. 3 odst. 1) rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, i když podle „dublinských“ kritérií příslušný není. K takovému posouzení by mělo dojít vždy, je-li to nutné k poskytnutí skutečné efektivní ochrany před individuálně identifikovanou újmou (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016 – 24). Žalobce žádnou konkrétní újmu, před níž by bylo nutné jej využitím čl. 17 chránit, nepředestřel. Soud považuje odůvodnění žalovaného s ohledem na tvrzení žalobce a zjištěné skutkové okolnosti za dostačující, jím uváděné důvody k použití diskrečního oprávnění dle čl. 17 nařízení Dublin III nepostačují.

V. Závěr a náklady řízení

18. Krajský soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí možností předání žalobce do Španělského království zabýval dostatečně a jeho úvahy mají oporu v podkladech správního spisu, které ze strany žalobce zpochybněny nebyly. Proto žalobu jako nedůvodnou zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
19. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl úspěšný, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 – 47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 14. března 2022

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřlová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně